

PROJEKT HORIZON EUROPE SECURE AUTOMATED UNIFIED FRAMEWORK FOR EXCHANGE

ASPEKTY INNOWACYJNOŚCI:

- **Czym jest innowacyjność? Czy rozumiemy przez to pojęcie?**

Nowe podejście do zagadnienia, problemu, wyzwania badawczego, które pozwoli na lepszy efekt, poprawę skuteczności radzenia sobie z nimi. Może się z tym łączyć poprawa polityki, metodologii, narzędzi badawczych lub instrumentów reagowania, produktu niematerialnego lub materialnego.

- **Na czym polega innowacyjność Państwa projektu?**

SAUFEX wykracza poza obecny stan wiedzy na kilka sposobów. Po pierwsze, przedstawił pionierską koncepcję bazy wiedzy o obcych manipulacjach informacjami i ingerencjach informacyjnych oraz zastosowania nowoczesnej technologii sztucznej inteligencji do analizowania i mapowania istniejących i przewidywanych incydentów dezinformacji. To z kolei umożliwi dalszą poprawę wykrywania i przypisywania ataków dezinformacyjnych ich sprawcom.

Po drugie zaproponował ustanowienie społecznych rad do spraw odporności. Nacisk projektu na demokratyzację i zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w przeciwdziałanie dezinformacji międzynarodowej jest znaczącym krokiem naprzód w zakresie rozwiązywania nietechnologicznych, aspektów wyzwań związanych z dezinformacją międzynarodową i poprawy społecznej odporności na nią.

Oba elementy stanowią nowatorskie ramy synchronizacji reagowania na zagrożenia dezinformacyjne i zapewniają kolektywne i bardziej ujednoczone podejście do zwalczania dezinformacji w poszczególnych państwach członkowskich i szerzej w całej Unii Europejskiej.

- **Jakie są główne założenia projektu?**

Wzmacniamy zdolności do reagowania i odporność państw i społeczeństw UE na dezinformację. Podczas gdy rosyjska wojna przeciwko Ukrainie miała częściowo jednoczący wpływ na państwa członkowskie i partnerów UE, unaoczniała również nieprzygotowanie – jeśli nie niechęć i brak woli politycznej – niektórych członków UE do koordynowania, przypisywania sprawczości i sankcjonowania organizatorów i sprawców dezinformacji, cyberataków i innych ataków hybrydowych. Takie fragmentaryczne podejście stanowi znaczącą przeszkodę w walce z dezinformacją, utrudniając skuteczne jej przeciwdziałanie. Aby pokonać tę przeszkodę, istnieje potrzeba harmonizacji podejścia do przeciwdziałania dezinformacji, podobnie jak w przypadku cyberataków.

- **Za jakie działania odpowiada odpowiadają instytucje z Polski?**

Łukasiewicz – PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii oprócz koordynacji całości projektu, jako lider konsorcjum zapewni wiedzę specjalistyczną niezbędną do opracowania zaawansowanych rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji w ścisłej współpracy z ukraińską firmą **OSavul**, zajmującą się rozwijaniem technologii IT do zwalczania dezinformacji i współdziałającą z ukraińskimi instytucjami rządowymi. PORT opracuje także założenia powoływania i funkcjonowania rad odporności. **Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego** oraz **Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk** prowadzą kompleksowe prace badawcze nad zagrożeniami dezinformacją i przygotowaniem państw członkowskich Unii Europejskiej do zwalczania jej.

- **Jakie są elementy zwycięskiego wniosku?**

Na sukces składa się przede wszystkim wiarygodność udziałowców, oparta na ich doświadczeniu, dorobku i kompetencjach. W naszym wypadku kompozycja konsorcjum, udział podmiotów z Polski, Litwy i Ukrainy, a zatem państw dotkniętych problemem dezinformacji międzynarodowej w sposób szczególny, będących na pierwszej linii ataku rosyjskiej dezinformacji, odegrała bez wątpienia istotną rolę.

- **Co mogło przeważać o sukcesie Państwa wniosku projektowego?**

Sądzimy, że o sukcesie zdecydowało połączenie trzech czynników. Po pierwsze interdyscyplinarność, innowacyjne powiązanie nauk społecznych i ścisłych. Po drugie wspomniane kompetencje udziałowców, którzy po prostu wiedzą, co jest istotą dezinformacji, szczególnie ze strony Rosji, i co stanowi klucz do jej przeciwdziałania. Po trzecie włączenie w projekt specjalistów z Ukrainy.
- **Czy łatwo sięgać po finansowanie z UE w ramach Horyzontu Europa?**

Tak i nie. Tak, jeśli ujmiesz oceniających innowacyjnością, pomysłowością. Musisz dać, jeśli nie gwarancję, to wiarygodną obietnicę tego, że projekt ulepszy Unię, jej politykę w danej dziedzinie, poprawi instrumentarium odpowiedzi na wyzwania. Nie, bowiem konkurencja jest bardzo liczna i mocna. Trzeba być wybijającym się, wyjątkowym.
- **W jaki sposób zbudowane zostało konsorcjum?**

Zaowocowały wcześniejsze kontakty przy różnego rodzaju konferencjach, dorobek nie tylko instytucjonalny, ale i indywidualny badaczy zaangażowanych w projekt. Osobiste kontakty.
- **Jaki jest najlepszy sposób na nawiązanie współpracy w ramach projektów PR UE?**

Nie wiem, jaki jest najlepszy. W naszym przypadku zaowocowało połączenie doświadczeń w administracji rządowej, dyplomacji i pracy naukowej animatorów projektu i jednocześnie badaczy.
- **Co było największym wyzwaniem?**

Czas. Zaczęliśmy prace nad wnioskiem dość późno jak na projekt Horyzontu. Ale dowieźliśmy w terminie dzięki energii, determinacji i wierze w sukces.
- **Jakie elementy stanowiły najtrudniejszy etap przy pisaniu wniosku? i co Wam w tym pomogło?**

Takie ujęcie poziomu ambicji projektu, aby był on dla oceniających lepszy niż inne. Znalezienie równowagi między obietnicami badawczymi a realnymi możliwościami, bo oceniający natychmiast wychwyca „ściemę”.
- **Jaka będzie największa wartość dodana Państwa projektu?**

Ochrona procesów demokratycznych w UE przed manipulacją i ingerencją informacyjną ze strony podmiotów zagranicznych, przy jednoczesnym zachowaniu podstawowych praw i wolności leżących u podstaw tych procesów.
- **Czy przeciętny Kowalski może odczuć wpływ projektu?**

Chcielibyśmy, aby w efekcie naszej pracy projektowej przeciętny Kowalski był mniej skonfliktowany z przeciętnym Nowakiem i mniej zagrożony dezinformacją ze strony przystawowego *Ivanova*.
- **Co stanie się dalej z projektem po jego zakończeniu?**

Planujemy, że po zakończeniu projektu znajdziemy się na nowym etapie przeciwdziałania dezinformacji międzynarodowej. Adwersarze będą niewątpliwie rozwijać metody agresji dezinformacyjnej, a my środki jej zwalczania. W tym wyścigu tarczy i miecza potrzebne będą kolejne projekty, w tym oparte na dorobku SAUFEX i PORT.